

De supplerende nøgletal

På de følgende sider præsenteres skoletrivslen og -fraværet i de supplerende nøgletal for skoleåret 2017/18 for kommunerne Gentofte, Brønderslev, Favrskov, Syddjurs og Vesthimmerland. Først vises udviklingen i skoletrivslen præsenteret i nøgletal A og B. Derefter præsenteres skolefraværet i 2017/18 i nøgletal C.

De supplerende nøgletal er baseret på kommunernes indberetninger af udsatte børn og unge, der modtager en foranstaltning i skoleåret¹. Registeroplysninger om hhv. skoletrivsel og fravær er efterfølgende knyttet til de indberettede børn og unge.

Registeret for trivsel er baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt elever i hvert skoleår. Trivselsmålingen blev gennemført første gang i foråret 2015, og trivselsmålingen som blev gennemført i foråret 2018 er dermed den fjerde af sin slags².

Registeret for fravær er baseret på indberetninger fra den enkelte skole (startende i skoleåret 2000/01). Det er obligatorisk for alle landets folke- og specialskoler at registrere fravær og for alle elever at deltage i trivselsmålingen. Dog deltager eleven ikke, hvis vedkommende er fraværende på dagen for trivselsmålingen.

I bilag 1 findes en beskrivelse af, hvordan hvert af de supplerende nøgletal er opgjort.

Trivsel og fravær som indikatorer

En tidligere forebyggende og mere effektiv indsats er karakteriseret ved, at socialt udsatte børn og unge støttes tæt på hverdagslivets arenaer. En af de mest centrale arenaer er folkeskolen. Børn og unges trivsel og fravær i folkeskolen kan således give en indikation på deres generelle trivsel og ikke mindst på, hvordan de mestrer hverdagslivet.

Trivselsmålingen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse, som består af 20 spørgsmål for elever i indskoling (0.-3. kl.) og 40 spørgsmål for elever på mellemtrinnet og udskoling (4.-9. kl.) med forskellige spørgsmålsformuleringer. Det skyldes elevernes forskellige kognitive færdigheder på de små og store klassetrin.

De supplerende nøgletal belyser trivslen for eleverne i indskoling ved tre udvalgte spørgsmål. Spørgsmålene skal betragtes individuelt, da UVM vurderer, at der ikke er statistisk grundlag for at danne en samlet score eller underindeks for spørgsmålene til 0.-3. kl. Trivslen for eleverne på mellemtrinnet og udskoling betragtes som to scores: én for faglig trivsel og én for social trivsel, der er defineret af Undervisningsministeriet. Udvælgelsen af spørgsmål og scores til de supplerende nøgletal er foretaget af Socialstyrelsen og er baseret på en vurdering af, hvilke der er mest centrale for elevernes generelle trivsel.

De supplerende nøgletal omhandlende trivsel er opdelt i to grupper som rummer hhv. indskoling samt mellemtrin og udskoling, og det er muligt at adskille social og faglig trivsel for de store børn.

---

¹ Omfatter følgende foranstaltninger: Institutionsanbringelser, anbringelser i plejefamilie, anbringelser i netværkspleje, hjemmebaserede foranstaltninger og forebyggende indsatser (jf. definitionen af nøgletal 1, 3, 4, 5 og 6 i nøgletalsrapporten)

² <https://uvm.dk/statistik/grundskolen/elever/trivselsmaalinger>

De supplerende nøgletal omhandlende fravær fordeles ligeledes efter ovenstående to grupper. Fraværet er angivet som årligt fravær. Fravær registreres enten som lovligt, ulovligt eller sygefravær. Det er desuden den enkelte skoleleder, der definerer, hvilken type fravær der er tale om.

For hvert supplerende nøgletal sammenlignes to grupper: gruppen af udsatte børn og gruppen af øvrige børn i kommunen.

Deltagelsesgrad i trivselsundersøgelsen og registrering af fravær

Trivselsundersøgelsen

Nedenstående tabel angiver hvor stor en andel af hhv. udsatte og øvrige børn og unge i alderen 5-17 år, der har besvaret trivselsundersøgelsen i skoleåret 2017/18.

I pct.	Gentofte	Syddjurs	Favrskov	Brønderslev	Vesthimmerland
Udsatte	38	83	56	57	67
Øvrige	52	58	57	67	56

Der er ikke et entydigt billede af fordelingen af svarprocenter mellem udsatte og øvrige børn og unge på tværs af kommunerne.

Registrering af fravær

Nedenstående tabel angiver hvor stor en andel af hhv. udsatte og øvrige børn og unge i alderen 5-17 år, der fremgår af registeret med skolefravær i skoleåret 2017/18.

I pct.	Gentofte	Syddjurs	Favrskov	Brønderslev	Vesthimmerland
Udsatte	54	97	95	91	86
Øvrige	60	64	72	73	63

Der er heller ikke her et entydigt billede af fordelingen af andelene mellem udsatte og øvrige børn og unge på tværs af kommunerne. Men for alle kommuner på nær Gentofte Kommune gælder, at der fremgår en større andel af de udsatte børn og unge af registret med skolefravær end øvrige børn og unge.

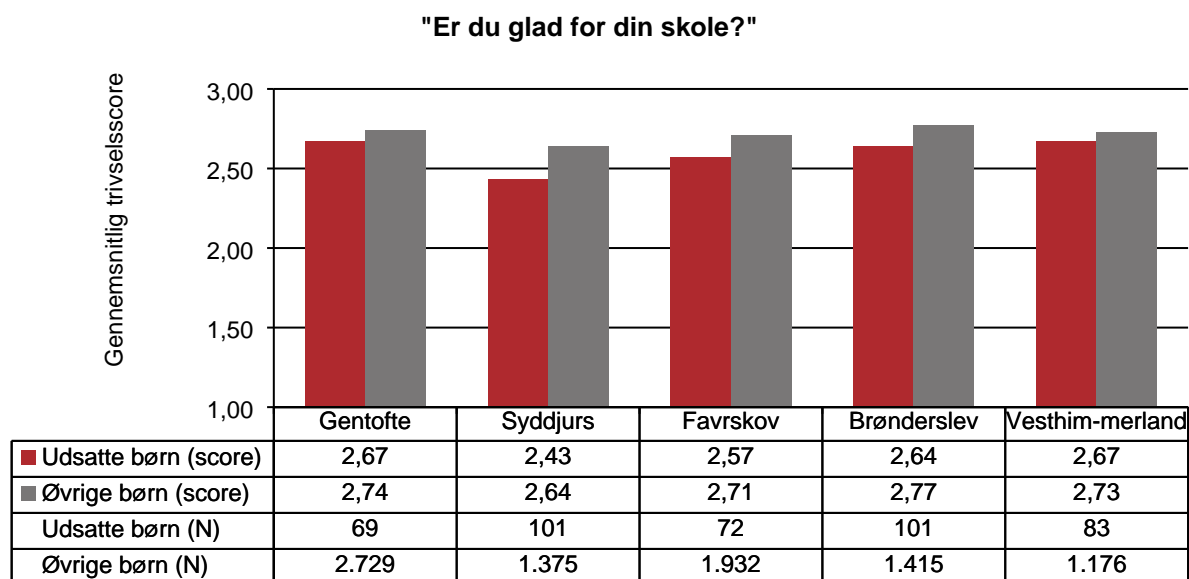
Tallene i de to ovenstående tabeller angiver dog ikke de faktiske svar- og deltagelsesprocenter for hverken de udsatte eller de øvrige elever. Det skyldes, at der i begge grupper vil være elever, som ikke er indskrevet på en folke- eller specialskole. De faktiske svar- og deltagelsesprocenter vil således være højere for begge grupper.

Nøgletal A: Trivsel i 0.-3. klasse

Nøgletallet opgøres som en gennemsnitlig grad af trivsel, givet elevernes besvarelser, og opgøres inden for hvert af spørgsmålene: "Er du glad for din skole?", "Føler du dig alene i skolen?" og "Tror du, at de andre børn i klassen kan lide dig?". Svaret er kategoriseret på en skala fra 1 til 3 – hvoraf 1 angiver den ringest mulige trivsel og 3 angiver den bedst mulige trivsel.

Figurene 1.1-1.3 viser den gennemsnitlige trivselsscore på tværs af kommuner for hhv. de tre omtalte spørgsmål, fordelt på udsatte og øvrige børn.

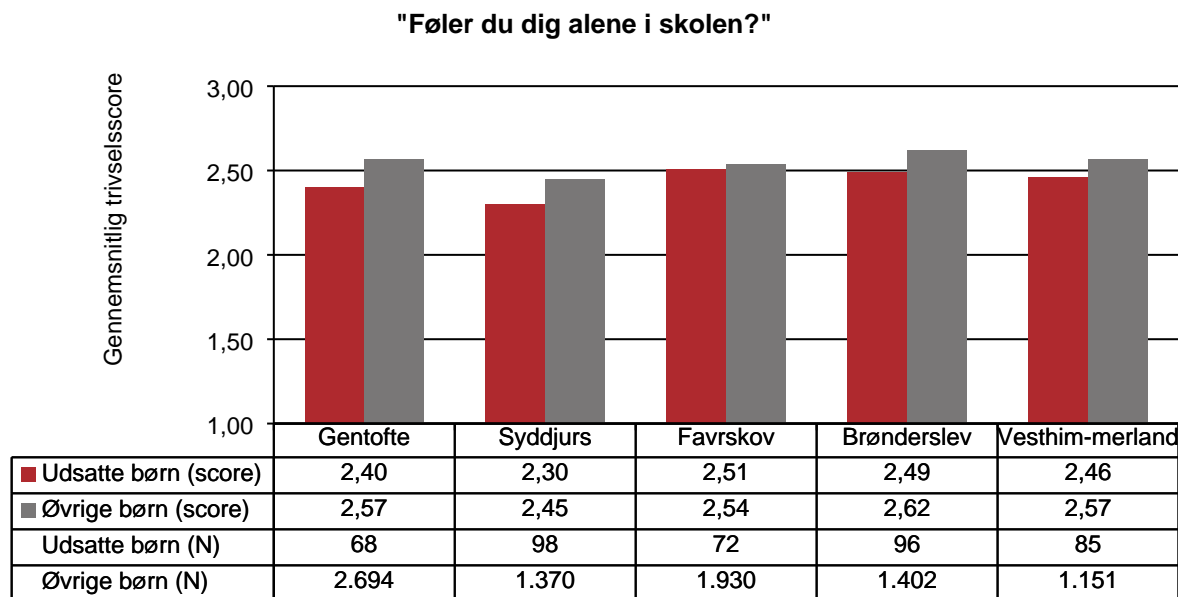
Figur 1.1: Gennemsnitlig trivsel vedr. spørgsmålet "Er du glad for din skole?", fordelt på udsatte og øvrige børn for skoleåret 2017/18 i 0.-3. klasse.

Note: Svaret er kategoriseret på en skala fra 1 til 3.

Det ses af figur 1.1, at den gennemsnitlige trivsel ligger lavere for udsatte børn end hos øvrige børn i alle 5 kommuner.

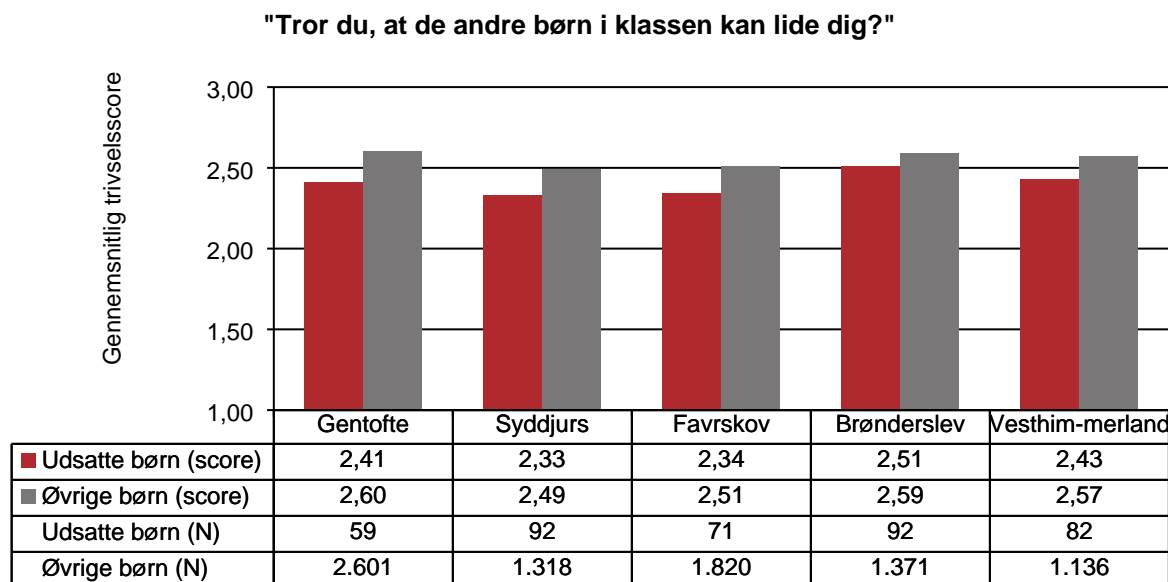
Figur 1.2: Gennemsnitlig trivsel vedr. spørgsmålet "Føler du dig alene i skolen?", fordelt på udsatte og øvrige børn for skoleåret 2017/18 i 0.-3. klasse.

Note: Svaret er kategoriseret på en skala fra 1 til 3.

Det ses af figur 1.2, at den gennemsnitlige trivsel ligger lavere for udsatte børn end for øvrige børn i alle 5 kommuner.

Figur 1.3: Gennemsnitlig trivsel vedr. spørgsmålet "Tror du, at de andre børn i klassen kan lide dig?", fordelt på udsatte og øvrige børn for skoleåret 2017/18 i 0.-3. klasse.

Note: Svaret er kategoriseret på en skala fra 1 til 3.

Det ses af figur 1.3, at den gennemsnitlige trivsel ligger lavere for udsatte børn end for øvrige børn i alle 5 kommuner.

Nedenfor beskrives eventuelle forbehold til nøgletal A.

Forbehold

Kommunen indsætter eventuelle kommentarer her.

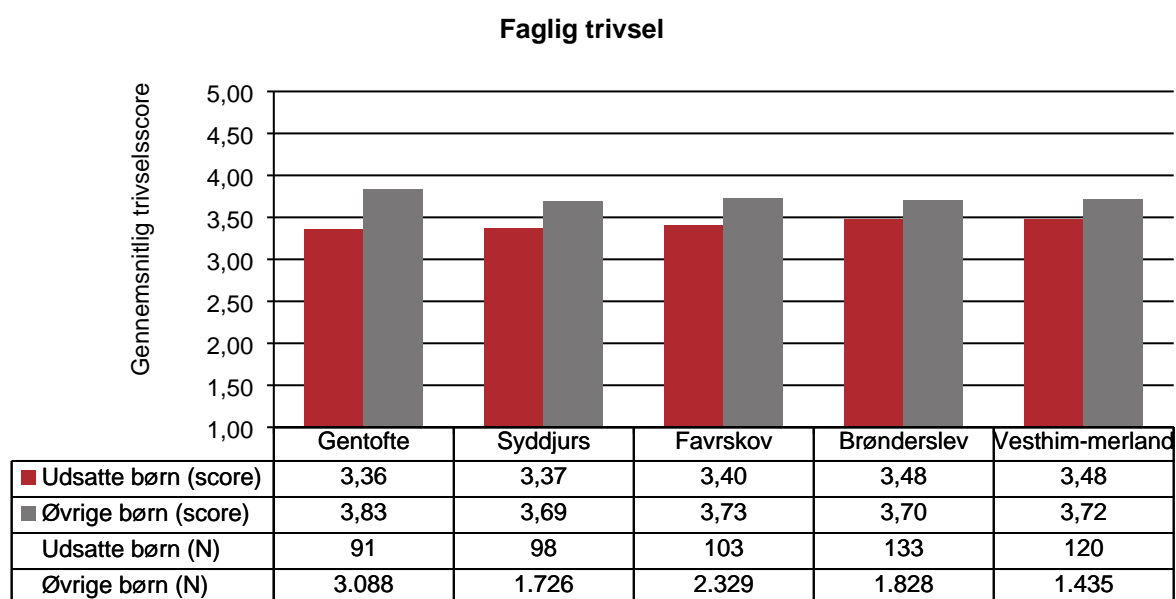
Nøgletal B: Trivsel i 4.-9. klasse

Nøgletallet opgøres som en gennemsnitlig grad af hhv. faglig og social trivsel på en skala fra 1 til 5 – hvoraf 1 angiver den ringest mulige trivsel og 5 angiver den bedst mulige trivsel.

Den faglige trivsel for eleverne i 4.-9. klasse er én samlet score på baggrund af besvarelsen på en række spørgsmål omhandlende den faglige trivsel. Den sociale trivsel for eleverne i 4.-9. klasse er ligeledes én samlet score på baggrund af besvarelsen på en række spørgsmål omhandlende den sociale trivsel. Se bilag 1 for en definition af scoren for hhv. social og faglig trivsel.

Figur 2.1 viser den faglige trivsel i 4.-9. klasse for alle 5 kommuner, imens figur 2.2 viser den sociale trivsel i 4.-9. klasse.

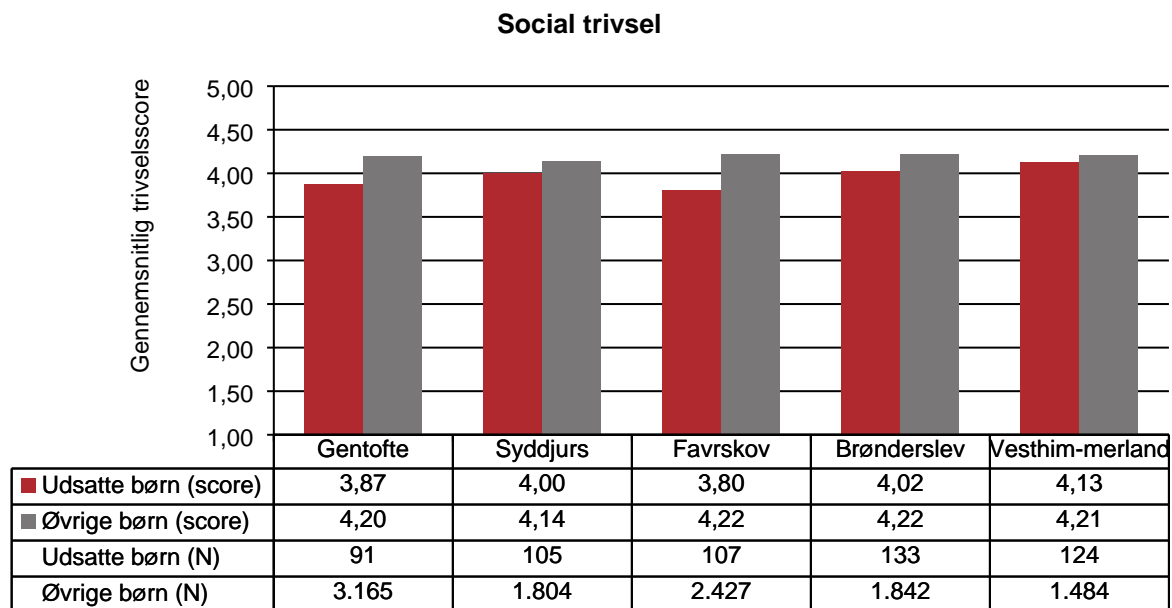
Figur 2.1: Gennemsnitlig faglig trivsel blandt udsatte samt øvrige børn og unge for skoleåret 2017/18 i 4.-9. klasse.

Note: Svaret er kategoriseret på en skala fra 1 til 5.

Af figur 2.1 ses, at den gennemsnitlige faglige trivsel for børn og unge i 4.-9. klasse er lavere for udsatte børn og unge i alle 5 kommuner.

Figur 2.2: Gennemsnitlig social trivsel blandt udsatte samt øvrige børn og unge for skoleåret 2017/18 i 4.-9. klasse.

Note: Svaret er kategoriseret på en skala fra 1 til 5.

Af figur 2.2 ses, at den gennemsnitlige sociale trivsel for børn og unge i 4.-9. klasse er lavere for udsatte børn og unge i alle 5 kommuner.

Nedenfor beskrives eventuelle forbehold til nøgletal B.

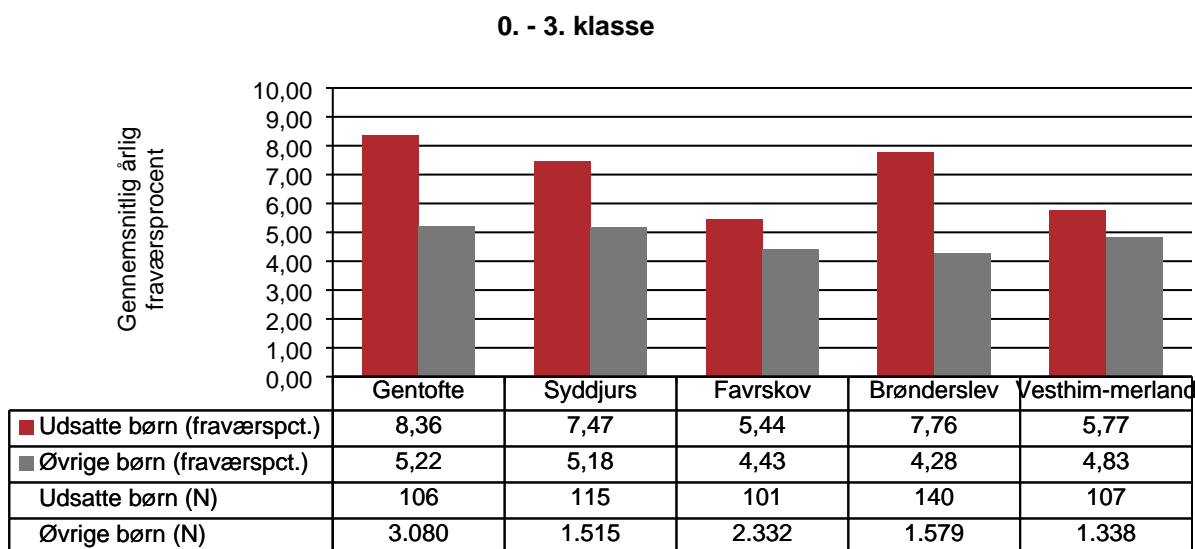
Forbehold

Kommunen indsætter eventuelle kommentarer her.

Nøgletal C: Fravær i 0.-3. klasse og 4.-9.klasse

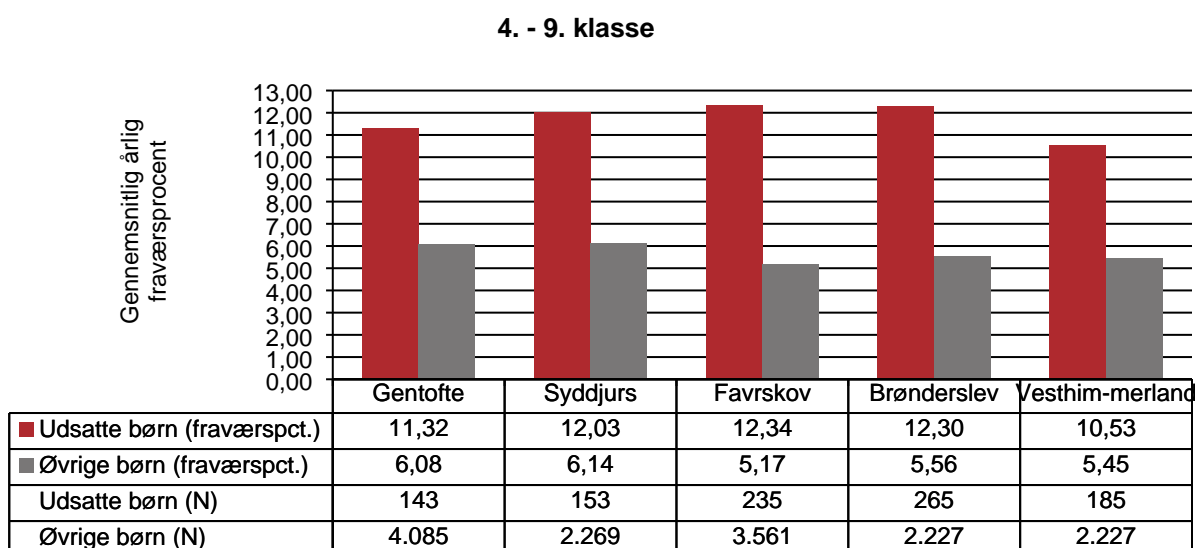
Nøgletallet opgøres som en gennemsnitlig fraværsprocent for hele skoleåret. Figur 3.1 og 3.2 viser den gennemsnitlige fraværsprocent i hhv. 0.-3. klasse og 4.-9. klasse på tværs af kommuner, fordelt på udsatte og øvrige børn og unge.

Figur 3.1: Gennemsnitlig fraværsprocent blandt udsatte og øvrige børn for skoleåret 2017/18 i 0.-3. klasse.

Af figur 3.1 ses, at det gennemsnitlige fravær for gruppen af udsatte børn er højere end for øvrige børn i 0.-3. klasse i alle 5 kommuner.

Figur 3.2: Gennemsnitlig fraværsprocent blandt udsatte og øvrige børn og unge for skoleåret 2017/18 i 4.-9. klasse.

Af figur 3.2 ses, at det gennemsnitlige fravær for gruppen af udsatte børn er markant højere end for øvrige børn i 4.-9. klasse i alle 5 kommuner.

Undernøgletal til nøgletal C

Undernøgletallet fremgår af tabel 1.1 og 1.2 for hhv. 0.-3. klasse og 4.-9. klasse. Undernøgletal C opdeler fraværet i forhold til typen af fravær.

Tabel 1.1: Fordeling af fravær på type blandt udsatte og øvrige børn i 0.-3. klasse (pct.)

0.-3. klasse	Gentofte	Syddjurs	Favrskov	Brønderslev	Vesthimmerland
Udsatte					
Lovligt fravær	23,0	25,3	34,1	30,3	36,0
Sygefravær	59,5	57,4	56,0	59,5	47,6
Ulovligt fravær	17,5	17,3	9,9	10,2	16,4
Øvrige					
Lovligt fravær	39,7	35,3	37,5	33,9	36,9
Sygefravær	54,6	51,1	57,6	58,6	54,7
Ulovligt fravær	5,7	13,7	5,0	7,5	8,5

For de udsatte børn i 0.-3. klasse ses, at mellem 47,6 pct. og 59,5 pct. af alt fravær skyldes sygefravær. Herudover ses det, at mellem 23 pct. og 36 pct. af fraværet er lovligt fravær, mens de resterende mellem 9,9 pct. og 17,5 pct. er ulovligt fravær. For de øvrige børn i 0.-3. klasse ses det i alle 5 kommuner, at over halvdelen af alt fravær er sygefravær, herudover ses, at mellem 33,9 pct. og 39,7 pct. af fraværet er lovligt fravær mens ulovligt fravær udgør mellem 5 pct. og 13,7 pct.

Betragtes fordelingen af fravær imellem de to grupper af børn i 0.-3. klasse, ses der for begge grupper af børn, at sygefravær udgør lidt over halvdelen af alt fraværet (dog lidt under halvdelen for udsatte børn i Vesthimmerlands kommune), tabel 1.1. Derimod ses der en væsentlig forskel imellem andele af lovligt og ulovligt fravær for hhv. udsatte og øvrige børn. Af tabellen fremgår det, at de udsatte børn har en noget højere andel af ulovligt fravær end de øvrige børn.

Tabel 1.2: Fordeling af fravær på type blandt udsatte og øvrige børn og unge i 4.-9. klasse (pct.)

4.-9. klasse	Gentofte	Syddjurs	Favrskov	Brønderslev	Vesthimmerland
Udsatte					
Lovligt fravær	17,1	22,1	19,5	37,8	34,8
Sygefravær	41,8	44,6	59,3	48,7	41,7
Ulovligt fravær	41,0	33,3	21,2	13,5	23,6
Øvrige					
Lovligt fravær	34,4	29,4	27,5	28,1	31,9
Sygefravær	43,5	48,6	61,3	59,7	54,7
Ulovligt fravær	22,1	22,0	11,2	12,2	13,4

For de udsatte børn i 4.-9. klasse ses, at mellem 41,7 pct. og 59,3 pct. af alt fravær skyldes sygefravær, tabel 1.2. Der er stor variation i andelen af lovligt og ulovligt fravær hos udsatte børn på tværs af de 5 kommuner. For de øvrige børn i 4.-9. klasse er mellem 43,5 pct. og 61,3 pct. af alt fravær sygefravær, og mellem 27,5 pct. og 34,4 pct. af fraværet er lovligt fravær, mens ulovligt fravær varierer mellem 11,2 pct. og 22,1 pct. af det samlede fravær på tværs af kommunerne.

Betragtes fordelingen af fravær imellem de to grupper af børn i 4.-9. klasse, ses det, at sygefraværet generelt er lidt højere hos de øvrige børn i alle kommuner. Andelen af ulovligt fravær er derimod noget højere hos udsatte børn end hos de øvrige børn i alle 5 kommuner.

Nedenfor beskrives eventuelle forbehold til nøgletal C.

Forbehold

Kommunen indsætter eventuelle kommentarer her.

BILAG 1

Nøgletal A - Trivsel i 0.-3. klasse

DEFINITION

Population:

Kommunen har indberettet lister med børn og unge, der har modtaget en foranstaltning og er i aldersgruppen 0-17 år i det pågældende skoleår. Børn under 5 år er efterfølgende ekskluderet, da de er før folkeskolealderen. Populationen udgøres af de børn og unge på listerne, der har besvaret trivselsundersøgelsen det pågældende skoleår.

Opgørelsesmetode:

Nøgletallet opgøres som en gennemsnitlig grad af trivsel, givet barnets ser på spørgsmålene:

Nøgletal A: "Er du glad for din skole?"

Nøgletal B: "Føler du dig alene i skolen?"

Nøgletal C: "Tror du, at de andre børn i klassen kan lide dig?"

Svarene er angivet på en skala fra 1 til 3 – hvoraf 1 angiver den ringest mulige trivsel og 3 angiver den bedst mulige trivsel. Barnets svar indgår i gennemsnittet, såfremt de har svaret på det enkelte spørgsmål.

Datakilder:

Trivselsundersøgelsen ved Styrelsen for It og Læring, Befolkningsregisteret ved Danmarks Statistik samt cpr-lister fra Kommunen.

DEFINITION

Population:

Kommunen har indberettet lister med børn og unge, der har modtaget en foranstaltning og er i aldersgruppen 0-17 år i det pågældende skoleår. Børn under 5 år er efterfølgende ekskluderet, da de er før folkeskolealderen. Populationen udgøres af de børn og unge på listerne, der har baseret trivselsundersøgelsen det pågældende skoleår.

Opgørelsesmetode:

Nøgletallet opgøres som en gennemsnitlig grad af trivsel, givet barnets svar på spørgsmålene:

- Hvad synes dine lærere om dine fremskridt?
- Lykkes det for dig at lære dét, du gerne vil, i skolen?
- Hvor tit kan du finde en løsning på problemer, bare du prøver hårdt nok?
- Hvor tit kan du klare det, du sætter dig for?
- Kan du koncentrere dig i timerne?
- Jeg klarer mig godt fagligt i skolen
- Jeg gør gode faglige fremskridt i skolen
- Hvis jeg bliver forstyrret i undervisningen, kan jeg hurtigt koncentrere mig igen

Svarene er angivet på en skala fra 1 til 5 – hvoraf 1 angiver den ringest mulige trivsel og 5 angiver den bedst mulige trivsel. Barnets svar indgår i gennemsnittet, såfremt de har svaret på halvdelen eller flere af ovenstående spørgsmål.

Datakilder:

Trivselsundersøgelsen ved Styrelsen for It og Læring, Befolkningsregisteret ved Danmarks Statistik samt cpr-liste fra Kommunen.

DEFINITION

Population:

Kommunen har indberettet lister med børn og unge, der har modtaget en foranstaltning og er i aldersgruppen 0-17 år i det pågældende skoleår. Børn under 5 år er efterfølgende ekskluderet, da de er før folkeskolealderen. Populationen udgøres af de børn og unge på listerne, der har baseret trivselsundersøgelsen det pågældende skoleår.

Opgørelsesmetode:

Nøgletallet opgøres som en gennemsnitlig grad af trivsel, givet barnets svar på spørgsmålene:

- Er du glad for din skole?
- Er du glad for din klasse?
- Føler du dig ensom?
- Jeg føler, at jeg hører til på min skole
- Jeg kan godt lide pauserne i skolen
- De fleste af eleverne i min klasse er venlige og hjælpsomme
- Andre elever accepterer mig, som jeg er
- Er du blevet mobbet i dette skoleår?
- Er du bange for at blive til grin i skolen?
- Hvor ofte føler du dig tryk i skolen?

Svarene er angivet på en skala fra 1 til 5 – hvoraf 1 angiver den ringest mulige trivsel og 5 angiver den bedst mulige trivsel. Barnets svar indgår i gennemsnittet, såfremt de har svaret på halvdelen eller flere af ovenstående spørgsmål.

Datakilder:

Trivselsundersøgelsen ved Styrelsen for It og Læring, Befolkningsregisteret ved Danmarks Statistik samt cpr-lister fra Kommunen.

Nøgletal C - Fravær i 0.-3. klasse og 4.-9.klasse

DEFINITION

Population:

Kommunen har indberettet lister med børn og unge, der har modtaget en foranstaltning og er i aldersgruppen 0-17 år i det pågældende skoleår. Børn under 5 år er efterfølgende ekskluderet, da de er før folkeskolealderen.

Populationen udgøres af listernes børn og unge, der fremgår af registeret med fravær det pågældende skoleår.

Opgørelsesmetode:

Nøgletallet opgøres som en årlig fraværprocent, beregnet på baggrund af barnets samlede antal aktive skoledage i forhold til antallet af fraværsdage i det pågældende skoleår.

Fraværet er i registeret opdelt på fravær i alt, lovligt fravær, sygefravær og ulovligt fravær. Den årlige fraværprocent for hver af disse fraværstyper beregnes ligeledes i forhold til antallet af aktive skoledage.

Datakilder:

Registeret for fravær ved Styrelsen for It og Læring, Befolkningsregisteret ved Danmarks Statistik samt cpr-liste fra Kommunen.